

中秋节 Zhōngqiū Jié

เทศกาลไหว้พระจันทร์ (2)

กล่องสำหรับบรรจุขนมไหว้พระจันทร์ทั่วไป มักมีรูปบนหน้ากล่องเป็นสาวงามนางหนึ่งกำลังลอยละล่องขึ้นไปสู่ดวงจันทร์ ทราบไหมคะว่า สาวงามนางนั้นคือผู้ใด นางมีชื่อว่า ฉางเอ๋อ รูปดังกล่าวบนกล่องขนมไหว้พระจันทร์ คือ รูป

嫦娥奔月

Cháng'é bēnyuè

ฉางเอ๋อ เป็น เยวี่

ฉางเอ๋อ (ลอย) ไปสู่ดวงจันทร์

ในคำคืนเทศกาลไหว้พระจันทร์ คนจีนสมัยโบราณมักเล่าตำนานเรื่องบนดวงจันทร์มีนางฉางเอ๋อ ให้ลูกหลานฟังว่า ในอดีตกาลนานโพ้น อยู่ๆ โลกมนุษย์ก็มีพระอาทิตย์ถึง 10 ดวง ทำให้ร้อนจนป่าไม้ลุกเป็นไฟและน้ำเหือดแห้ง จึงเขียนฮ่องเต้ จึงทรงส่งเทพ ไชว้อ๊อ ลงมายังโลกมนุษย์เพื่อหาทางดับร้อน

玉皇大帝 Yùhuáng Dàdì ยูี่ฮว่าง ต้าตี้

เจ็กเขียนฮ่องเต้

后羿 Hòu Yì ไชว้อ๊อ ไชว้อ๊อ

ไชว้อ๊อ พากรรษาชื่อ ฉางเอ๋อ มาด้วย

เมื่อมาถึงโลกมนุษย์ ไชว้อ๊อ พยายามเจรจากับพระอาทิตย์ทั้ง 10 ดวงให้ผลัดกันโคจรรอบโลกวันละดวง แต่เจรจาทำไรก็ไม่สำเร็จ ที่สุดไชว้อ๊อ จึงตัดสินใจใช้เกาทัณฑ์ที่พี่ยซึ่งเป็นอาวุธคู่กายของตนยิงพระอาทิตย์ตกดับไป 9 ดวง เหลือไว้เพียงดวงเดียว คือ ดวงซึ่งโคจรอยู่รอบโลกทุกวันนี้

แต่การกระทำของไชว้อ๊อกลับไม่เป็นที่สพพระทัยของเจ็กเขียนฮ่องเต้ เพราะพระอาทิตย์ทั้ง 10 นั้นแท้จริงแล้วคือ โอรสของเจ็กเขียนฮ่องเต้ ดังนั้น ไชว้อ๊อ จึงถูกลงโทษให้อยู่ในโลกมนุษย์มีไว้กับขึ้นไปบนสวรรค์คืออยู่มาวันหนึ่ง

后羿从西王母那里得到了仙药。

后羿從西王母那裡得到了仙藥。

Hòu Yì cóng Xīwángmǔ nàlǐ dédào le xiānyào.

ไชว้อ๊อ จึง ขี้หวาง หมู นำเหล้า เต้าเต้าและ เซี่ยนยา

ไชว้อ๊อ ได้ยาเทวดาจากเจ้าแม่ขี้หวางหมู

ยาวิเศษที่ได้มานี้ หากกินคนเดียวจะสามารถลอยขึ้นไปบนสวรรค์ได้ แต่ถ้าแบ่งกินสองคน ก็จะทำให้คน

ทั้งสองมีชีวิตอมตะ

长生不老

長生不老

chángshēng bù lǎo

ฉางเฉิง ปู้หล่าว

มีชีวิตอมตะไม่แก่ไม่เฉา

ไชว้อ๊อ ดีใจยิ่งนัก นำยาวิเศษนี้มาให้นางฉางเอ๋อ

พร้อมกับกำหนดวันเวลาที่จะกินยาวิเศษนี้ด้วยกัน โดยหารู้ไม่ว่านางฉางเอ๋อเฝ้าคิดแต่จะหาทางกลับไปสวรรค์อีก ดังนั้น เมื่อไชว้อ๊อ ี่ไม่อยู่ นางฉางเอ๋อ จึงฉวยโอกาสรีบกินยานั้นเพียงคนเดียว ทันใดนั้น นางก็ลอยขึ้นสู่ท้องฟ้า ครั้นไปถึงสวรรค์บรรดาเทพต่างพากันมาเยาะเย้ยว่านางทรยศสามี ขโมยยาวิเศษไปกินคนเดียว นางฉางเอ๋อรู้สึกอับอายเป็นอย่างยิ่ง จึงยื่นหนีไปอยู่ใน

月亮上的宫殿 Yuèliàng shàng de gōngdiàn

เยวี่เสียง ฉาง เตอะ กงเตียน

ตำหนักบนดวงจันทร์

และอยู่ ณ ที่นั่นตลอดมาเป็น

月宮嫦娥 Yuègōng Cháng'é

เยวี่ กง ฉาง เอ๋อ

ฉางเอ๋อ แห่งตำหนักจันทร์

ในสมัยราชวงศ์หมิง มีตำนานอีกเรื่องเล่ากันว่า

ไปปลายสมัยราชวงศ์หยวน (Yuán เยวี่เยิน) ทางราชสำนักซึ่งเป็นชาวมองโกล เกรงว่าประชาชนชาวฮั่นจะปฏิวัติจึงได้ออกกฎหมายมิให้ประชาชนใช้เหล็กทำอาวุธ และกำหนดให้

十户人家共用一把菜刀。

Shíhù rénjiā gòngyòng yībǎ cǎidāo.

ฉื่อฮู เหวินเจีย กัง ยง อี้ปา ได้ดา

สิบครัวเรือนใช้มีดทำครัวร่วมกันหนึ่งเล่ม

ประชาชนมีความเคียดแค้นมากจึงได้แอบติดต่อกันและ

相约将匕首藏入月饼中。

相約將匕首藏入月餅中。

xiāng yuē jiāng bǐshǒu cáng rù

yuèbǐng zhōng.

เซียง เยวี่ เจียง ปี่ ไฉ่ว ฉางฮู เยวี่ปิง จง

นัดหมายกันนำมีดสั้นซุกไว้ในขนมไหว้พระจันทร์

เมื่อถึงคืนวันไหว้พระจันทร์ก็ทำการปฏิวัติใช้มีดฆ่า

พวกทหารมองโกลตายเป็นจำนวนมาก ฉะนั้น นับตั้งแต่สมัยราชวงศ์หมิงเป็นต้นมา สิ่งที่ขาดไม่ได้ในเทศกาลไหว้พระจันทร์ คือ ขนมไหว้พระจันทร์ ดังที่กล่าวไว้ในตำนานนี้ว่า

汉人以月饼庆祝中秋，纪念抗元的历史。

漢人以月餅慶祝中秋，紀念抗元的歷史。

Hàn rén yǐ yuèbǐng qīngzhù Zhōngqiū, jìniàn

kàng Yuán de lìshǐ.

ฮั่นเหริน อี้ เยวี่ปิง ฉิงจู้ จงชิว, จี้เนี่ยน คัง เยวี่เยิน

เตอะ ลี่จื่อ

ชาวฮั่นใช้ขนมไหว้พระจันทร์เฉลิมฉลองเทศกาลจง

ชิวและรำลึกถึงประวัติศาสตร์ช่วงต่อต้านราชวงศ์หยวน

ศูนย์ภาษา

และวัฒนธรรมจีนลิ่งหนอร์

มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

<http://www.matichon.co.th>

มาติชน

วันจันทร์ที่ 16 ตุลาคม พุทธศักราช 2549 ปีที่ 29 ฉบับที่ 10446 ราคา 10 บาท